

Organizace zápisu do prvních tříd

A. Formální část (cca 10 min.)

Při podání žádosti o přijetí k povinné školní docházce uvede zákonný zástupce dle zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, náležitosti stanovené v § 37 odst. 2, kterými jsou:

- jméno a příjmení žadatele (dítěte),
- datum narození,
- místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování (podle § 19 odst. 3 správního řádu),
- označení správního orgánu, jemuž je žádost určena (konkrétní základní škola).

S ohledem na zákonné zastoupení dítěte jeho zákonným zástupcem či jinou osobou k tomu oprávněnou, je zároveň podstatné zjišťovat:

- jméno a příjmení tohoto zástupce,
- místo trvalého pobytu tohoto zástupce, popřípadě jinou adresu pro doručování.

Zastupuje-li dítě jiná osoba než jeho zákonný zástupce, je zároveň podstatné, aby doložila své oprávnění dítě zastupovat.

Z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Zástupce účastníka řízení (zákonný zástupce dítěte) je povinen předložit na výzvu oprávněné úřední osoby průkaz totožnosti (§ 36 odst. 5 správního řádu).

S ohledem na pružnost správního řízení lze akceptovat evidenci telefonního spojení na zákonného zástupce či e-mailovou adresu.

Dále se doporučuje, aby byla škola zákonnými zástupci informována o údajích potřebných pro účely nastavení vhodných podpůrných opatření pro budoucího žáka školy:

- o znevýhodnění dítěte, uvedeném v § 16 školského zákona, údaje o mimořádném nadání, údaje o podpůrných opatřeních poskytovaných dítěti školou v souladu s § 16 školského zákona, a o závěrech vyšetření uvedených v doporučení školského poradenského zařízení,
- údaje o zdravotní způsobilosti dítěte ke vzdělávání a o zdravotních obtížích, které by mohly mít vliv na průběh vzdělávání.

Výše zmíněné informace týkající se znevýhodnění či zdravotního stavu dítěte však nemohou mít vliv na rozhodování ředitele školy o přijetí/nepřijetí dítěte.

Škola zároveň od zákonných zástupců (rodičů) vyžádá informaci o tom, zda zápis dítěte v konkrétní škole spolu projednali (zda má být druhý rodič – vedlejší účastník řízení – písemně vyrozuměn o přijetí/nepřijetí, nebo zda druhý ze zákonných zástupců nepodal žádost o zápis do jiné základní školy.

Pokud zákonný zástupce poskytne doplňující doporučené údaje (o znevýhodnění či zdravotním stavu dítěte), je třeba souhlasu k tomu, aby škola zpracovávala a evidovala osobní a citlivé údaje dítěte/žáka ve smyslu všech ustanovení zákona č. 110/2019 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů. Souhlas je poskytnut pro účely vedení povinné dokumentace školy podle školského zákona. Pokud si ředitel školy není vědom rozporů mezi zákonnými zástupci o volbě školy, pak rozhodne o žádosti o přijetí. V opačném případě zákonný zástupce odkáže na soud¹ a správní řízení přeruší.

Dále je vhodné, aby byla škola informována, který zákonný zástupce (rodič) bude jednat v záležitosti zápisu dítěte k povinné školní docházce, případně odkladu povinné školní docházky, a o výkonu rodičovské odpovědnosti po rozvodu manželství, pokud k němu došlo.

Škola poskytne zákonným zástupcům dítěte **informace**:

- o vyučovacím jazyku, kterým je jazyk český
- o možnosti udělení **odkladu školní docházky** (v obecné rovině, bez vazby na orientačně zjištěnou úroveň školní připravenosti, zejm. o formě podání žádosti o odklad školní docházky, o průběhu tohoto řízení a o nutnosti doložit do stanoveného termínu **souhlasná stanoviska školského poradenského zařízení a odborného lékaře nebo klinického psychologa**),

- o možnosti vyrovnat nerovnoměrnosti vývoje dítěte docházkou do mateřské školy, případně do přípravné třídy základní školy, pokud lze předpokládat, že toto vzdělávání vyrovná vývoj dítěte (v případě udělení odkladu školní docházky),
- o možnostech rozsahu a nabídky individuální pomoci a komunikaci se zákonnými zástupci pro přípravu dítěte na vstup do školy u dětí pocházejících z jazykově odlišného prostředí, včetně dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí.

V případě budoucího vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami nebo nadaného a mimořádně nadaného žáka je vhodné informovat také o systému společného vzdělávání:

- o pravidlech vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- o systému podpůrných opatření a jejich financování (jasná pravidla pro přiznávání podpůrných opatření, s důrazem na kvalitní diagnostiku, spolupráci rodičů, poradenských zařízení a škol a na dostupnost revizních nástrojů),
- o spolupráci školy s rodinou žáka a se školským poradenským zařízením, případně školním poradenským pracovištěm,
- o možnosti vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- o možnostech přeřazení žáka do vyššího ročníku.

B. Motivační část (cca 15 min.)

Cílem je motivovat dítě pro školní docházku, představit mu školu jako bezpečné a příjemné prostředí, kterého se není třeba obávat.

V rámci neformálních aktivit (rozhovor, hra, připravené cílené aktivity zaměřené na zhodnocení určitých dovedností dítěte, prohlídka školy) s dítětem pak pedagog orientačně zjišťuje úroveň jeho dosažených znalostí a dovedností. Při zápisu nebude dítě podrobováno diagnostickému testování, neboť to je plně v kompetenci školských poradenských zařízení, odborného lékaře nebo klinického psychologa.

Pro organizaci zápisu je vyhláškou o základním vzdělávání stanoveno, že rozhovor pedagogického pracovníka s dítětem trvá nejvýše 20 minut. Uvedená maximální doba přímé komunikace odpovídá věkové vyzrálosti a schopnostem dítěte se soustředit.

Podklady pro orientační posouzení školní připravenosti dítěte

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání, které se uskutečňuje podle RVP PV v mateřských školách nebo přípravných třídách základní školy. Co by mělo dítě zpravidla na konci předškolního vzdělávání dokázat je uvedeno v **Desateru pro rodiče předškolního věku**. Jsou zde zachyceny jak výchovné, tak vzdělávací předpoklady.